

AsIPA A 8

แบบแผนการแก้ปัญหา

บทนำ

ในบทเรียนนี้เราจะนำเสนอและฝึกปฏิบัติ “แบบแผนการแก้ปัญหา” แบบแผนนี้มีประโยชน์สำหรับกลุ่มใดๆ ก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นชุมชนคริสตชนย่อย สภาภิบาลหรือคณะกรรมการบริหาร กิจกรรมนี้จะช่วยมิให้กระบวนการนำแผนลงสู่ภาคปฏิบัติล้มเหลว

แบบแผนการแก้ปัญหา

	<p>1. กำหนดตัวปัญหา กำหนดตัวปัญหาหลักที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเรามุ่งหมายที่จะแก้ไข เป็นปัญหาที่เราสามารถจัดการได้จริง เขียนลงบนกระดาษแผ่นใหญ่</p>
	<p>2. เสนอทางเลือกที่หลากหลาย ระดมพลังสมอง สมาชิกแต่ละท่านเสนอวิธีแก้ปัญหาคนละหนึ่งข้อโดยยังไม่ต้องอภิปราย</p>
	<p>3. นำเอาทางเลือกบางข้อมาอภิปราย ช่วยกันค้นหาข้อได้เปรียบและเสียเปรียบของทางเลือกบางประการโดยดูว่า ข้อใดใกล้เคียงกับความคิดของพระคริสตเจ้ามากที่สุด?</p>
	<p>4. ตัดสินใจเลือกเอาไว้ข้อเดียว ทั้งกลุ่มช่วยกันฟันทางเลือกไว้เพียงข้อเดียว โดยให้ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน</p>
	<p>5. กำหนดงาน ใครจะทำอะไร? ทำเมื่อไร? และทำที่ไหน? (พรุ่งนี้? สัปดาห์หน้า?)</p>
	<p>6. ตรวจสอบดูอีกครั้งในภายหลัง ให้กำหนดวันเวลาที่รายงาน ถ้าจำเป็นก็เปลี่ยนวิธีการ ปรับปรุงให้เหมาะสมและอย่าละความพยายาม (อย่ายอมแพ้เป็นอันขาด)</p>

แบบฝึกหัด

อภิปรายทางเลือกบางประการ

ให้อภิปรายทางเลือกบางอย่างจากรายการทางเลือกทั้งหมดที่กลุ่มของท่านได้ทำไว้ ให้ถามกันว่า ทางเลือกประการไหนที่ใกล้เคียงกับความคิดของพระคริสตเจ้า โดยทำเหมือนกับกระบวนการที่ให้ไว้ในตัวอย่าง เลือกไว้สักสองหรือสามข้อ

4. ฝึกปฏิบัติในขั้นตอนที่ 4

<p>4</p>	<p>ตัดสินใจเลือก หนึ่ง ทางเลือก ที่ประชุมรวมเลือกหนึ่งทางเลือกแบบเป็นเอกฉันท์</p>
----------	--

ตัวอย่าง

กลุ่มได้ตัดสินใจที่จะเขียนบัตรอวยพรวันพระคริสตสมภพให้กับผู้ป่วยเอดส์ทุกคน และนำของขวัญเล็กๆ น้อยๆ ไปมอบให้ บางคนในกลุ่มไม่ค่อยพอใจทางเลือกเช่นนี้ แต่ก็ยินดีที่จะร่วมมือกับการปฏิบัติทางเลือกนี้ ถ้าไม่ได้ผลก็จะกลับมาดูทางเลือกอื่นๆ ต่อไปภายหลัง

แบบฝึกหัด

ในกลุ่มรวม ให้ช่วยกันเลือก 1 ข้อ จากรายการทางเลือกสองหรือสามประการที่ได้เสนอไว้แล้ว ทางเลือกดังกล่าวควรเป็นทางเลือกที่ใกล้เคียงกับความคิดของพระคริสตเจ้า และกลุ่มสามารถร่วมกันทำได้จริง

แบบฝึกหัด

การเสนอแนะทางเลือกหลาย ๆ ด้าน

- ระดมพลังสมองในที่ประชุมรวม ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และหาทางเลือกว่า เราจะแสดงความเมตตาต่อผู้ทบทวนทุกข้อด้วยโรคเอดส์ในละแวกบ้านของเราตั้งที่กล่าวถึงข้างบนได้อย่างไร เชิญทุก ๆ คนให้ข้อเสนอแนะ
- บันทึกรายการข้อเสนอแนะในกระดาษแผ่นใหญ่หรือกระดานดำ
- พึงจำไว้ว่า ไม่มีการอภิปรายกันในขั้นนี้

3. ฝึกปฏิบัติในขั้นตอนที่ 3

3	พิจารณาให้ความเห็นเพียงบางข้อ ให้ค้นหาการได้เปรียบเสียเปรียบของทางเลือกบางข้อ โดยถามว่า ทางเลือกข้อใดที่ใกล้เคียงกับแนวความคิดของพระคริสตเจ้า?
---	--

ตัวอย่าง

มีบางคนเสนอให้เขียนข่าวลงในสารวัด และขอคำภาวนาให้กับผู้ป่วยเอดส์ เขากล่าวว่า ทำเช่นนั้นง่ายดี และการภาวนาก็ได้ผลเสมอ อีกคนหนึ่งเห็นด้วยกับการเขียนบัตรอวยพรวันพระคริสตสมภพ และนำของขวัญเล็กๆ น้อยๆ ไปมอบให้กับผู้ป่วย

สมาชิกในกลุ่มถามตนเองว่า “ทางออกประการใดที่ใกล้เคียงกับความคิดของพระคริสตเจ้า? ความจริงแล้ว พระคริสตเจ้ามิได้เพียงต้องการให้เราสวดภาวนาหรือมอบบัตรอวยพรเท่านั้น แต่ทรงต้องการให้เราเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือเป็นการส่วนตัวด้วย

ค. เราฝึกปฏิบัติกระบวนการการแก้ปัญหา

เวลานี้เราจะดำเนินการการแก้ปัญหาตามลำดับที่ละขั้น และทำการฝึกปฏิบัติไปพร้อมกันที่ละขั้น

ตัวอย่าง “ปัญหา” ของเรา... เช่น “มีหลายคนกำลังทบทวนทุกข้อด้วยโรคเอดส์ในจังหวัดนี้”

1. ฝึกปฏิบัติในขั้นตอนที่หนึ่ง

1.	ควรจะทำความเข้าใจปัญหาหรือสถานการณ์ให้ชัดเจนขึ้น เราถามกันว่า มีใครรู้ปัญหาดังกล่าวมากกว่านี้ไหม? ทำไมจึงมีปัญหาเช่นนี้เกิดขึ้น ถ้าสถานการณ์ยังคงเหมือนที่เป็นอยู่ ใครจะได้รับประโยชน์และใครจะเสียประโยชน์ เมื่อมองไปข้างหน้าคิดว่า จะมีความยากลำบากอะไรเกิดขึ้นบ้าง? ระบุปัญหาให้เป็นวัตถุประสงค์ชัดเจนที่ปฏิบัติได้ เมื่ออภิปรายจนได้วัตถุประสงค์(แนวทาง)ที่ปฏิบัติได้แล้ว ให้เขียนวัตถุประสงค์ดังกล่าวลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ วัตถุประสงค์ดังกล่าวจะช่วยให้กลุ่มสามารถทำงานได้ทันที ซึ่งจะต้องระบุกรอบเวลาไว้ด้วย
----	---

ก่อนที่จะเราสามารถหาทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับปัญหา เราจำเป็นต้องเข้าใจถึงสถานการณ์และปัญหาให้ดีเสียก่อน บางทีเราอาจต้องเลื่อนการมองหาทางเลือกหรือวัตถุประสงค์เอาไว้ก่อน จนกว่าเราจะได้ศึกษาสถานการณ์และรายงานให้กลุ่มรับทราบเสียก่อน หรืออาจจะเชิญผู้เชี่ยวชาญมาช่วยทำให้ปัญหาคงค้างขึ้น คำถามที่อยู่ในขั้นตอนที่หนึ่งอาจช่วยเราได้

ก. ทำไม “การวางแผน” จึงล้มเหลว

อ่านเรื่องต่อไปนี้เป็นกลุ่มใหญ่

ชุมชนคริสตชนย่อยของวัดในเมืองแห่งหนึ่งเผชิญกับปัญหาที่หลากหลาย ครอบครัวมีสมาชิกคนหนึ่งหรือมากกว่าทนทุกข์กับโรคเอดส์ ในการประชุมกลุ่มครั้งหนึ่ง พวกเขาตัดสินใจว่าควรจะทำอะไรเพื่อช่วยครอบครัวเหล่านี้ ในการประชุมกลุ่มครั้งต่อมา เขาอภิปรายกันว่าเขาจะช่วยอย่างไร พูดถึงโรคเอดส์ว่าเป็นปัญหาใหญ่ทั่วโลก คนเป็นล้านติดโรคและทนทุกข์ และแล้วคุณศรัวีก็เสนอว่า น่าจะเขียนจดหมายถึง อบต.(องค์การบริหารส่วนตำบล) ขอยาราคาถูกสำหรับผู้ป่วย ทุกคนเห็นด้วย และขอให้คุณศรัวีเป็นผู้เขียนจดหมาย เขายังพูดคุยกันอีกมากเกี่ยวกับปัญหานี้ แล้วก็สวดภาวนา ก่อนที่จะเลิกประชุม

อภิปรายในกลุ่มย่อย 2/3 คน

รายงานหลังจาก 4 นาที

คำถามสำหรับอภิปราย

มีสาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้ “การวางแผน” ของชุมชนคริสตชนย่อยนี้และของกลุ่มอื่น ๆ อาจล้มเหลวได้?

ฝึกปฏิบัติ

ในสัปดาห์หน้า ให้ฝึกปฏิบัติทำ “แบบแผนการแก้ปัญหา” นี้ในสภาภิบาลระดับวัด ในองค์กร หรือในชุมชนคริสตชนย่อยของท่าน ให้ฝึกปฏิบัติขณะดำเนินขั้นตอนที่ 6 ของการแบ่งปันพระวาจา 7 ชั้น ซึ่งจะทำให้ได้ทางเลือกที่ตรงกับความคิดของพระคริสตเจ้า

สรุป

ข้อควรคำนึงที่กลุ่มสามารถนำไปใช้ในการทำแบบแผนการแก้ปัญหา

- **การค้นหารากของปัญหา**

ท่านจะพบคำแนะนำในการค้นหารากของปัญหาจาก เอกสาร Lumko ชุดที่ 20 “Pastoral Use of the Bible” ซึ่งเอกสาร AsIPA A8 นี้ ได้ทำการปรับปรุงมาจากเอกสารชุดดังกล่าว

- **แบบแผนการแก้ปัญหาสามารถใช้ร่วมกับการแบ่งปันพระวาจา 7 ชั้น** ในขั้นที่ 6 หรือใน “ตอบรับพระประสงค์ร่วมกัน” (Group Response) ในขั้นที่ 5 หัวข้อ “เราวางแผนตามวิถีทางแห่งพระอาณาจักรพระเจ้า” (ให้ดูรายละเอียดใน AsIPA A7) หรือวิธี Look Listen Love ในขั้น “ดำเนินชีวิตในความรัก” ตอนท้ายๆ

- **หวังว่าคู่มือชุดนี้จะช่วยให้ท่านตระหนักว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการระยะยาว และต้องมีกระบวนการวางแผนเป็นลำดับขั้นตอน** นำไปดำเนินการและประเมินผล ถ้าเราวางแผนและปฏิบัติดังชุมชนที่ซิดสนิทกับพระคริสตเจ้าการกระทำของเราจะมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

5. ฝึกปฏิบัติในขั้นตอนที่ 5

5	ทำการนัดหมาย วางแผนว่าจะนำทางเลือกไปปฏิบัติได้อย่างไร ใครทำ? ทำอะไร? ทำเมื่อไร? ทำที่ไหน? (จะทำพรุ่งนี้? จะทำสัปดาห์หน้า? ...)
---	---

ตัวอย่าง

สมาชิก 2 คนในชุมชนคริสตชนย่อย ทำรายชื่อผู้ป่วยที่รู้จักในเขตวัด เขาจะทำระหว่างสัปดาห์ แล้วนำมาตรวจสอบกับผู้นำกลุ่ม ดูว่ายังมีใครตกหล่นอีกบ้างไหม หลังจากรายงานในการประชุมครั้งต่อไป สมาชิกจะตกลงกันว่า ใครจะเป็นคนเขียนบัตรอวยพร และจะชื่อของขวัญอะไรดี

และยังตกลงกันว่าทีมงาน 2 คน จะไปเยี่ยมผู้ป่วยเอดส์ก่อนวันพระคริสตสมภพ เพื่อแสดงให้ผู้ป่วยรู้ว่าเรามีได้ทอดทิ้งพวกเขา

6. ฝึกปฏิบัติในขั้นตอนที่ 6

6	กำหนดการตรวจสอบอีกครั้ง หลังจากเริ่มงาน กำหนดวันแน่นอนว่าจะต้องรายงานกลับมาเมื่อไร ถ้ามีความจำเป็น ก็ให้เปลี่ยนวิธีการใหม่ ปรับปรุงให้เหมาะสม - ไม่มีการยกเลิก
---	--

ตัวอย่าง

ต่อมาสมาชิกรู้จักผู้ป่วยเอดส์ 4 คน มีเพียง 3 คน ที่ยอมให้ไปเยี่ยมการประชุมครั้งต่อมา สมาชิกรู้จักปัญหามากขึ้น จึงนำข้อเสนออื่นๆ มาลองปฏิบัติ

บทเสริม

- ปัญหาที่นำมาเสนออาจจะใหญ่เกินไป รู้ไม่ลึกซึ่งถึงปัญหาก่อนที่จะอภิปรายกันจะไม่มีอะไรเกิดขึ้นถ้ากลุ่มคิดจะ “เปลี่ยนทั้งโลก” ในทันใด
- การอภิปรายอาจคลุมเครืออย่างแนบเนียนเกี่ยวกับ “ปัญหาใหญ่” ขนาดนั้นแต่ใช้ความพยายามน้อยมากที่จะย่อปัญหาให้เจาะจงเพื่อสามารถจัดการได้
- คำตอบแรกและคำตอบเดียวเท่านั้น ที่คนเดียวเสนอก็นำมาอภิปรายกันยืดยาวจนไม่ได้ฟังข้อเสนออื่นๆ อีก ทุกคนอาจจะเห็นด้วยกับคำตอบนี้ แต่ไม่มีใครรู้สึกมีส่วนเกี่ยวข้อง และก็ยังเป็นคำตอบที่นำเสนอโดยบุคคลเพียงคนเดียวเท่านั้น
- รายละเอียดของแผนงานลอยอยู่ในอากาศ เราไม่ได้ถามว่าอะไร อย่างไร เมื่อไร หรือจะมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง
- ไม่มีแรงจูงใจ แทบจะไม่ได้ถามว่า “พระคริสตเจ้าคาดหวังอะไรจากเรา?” “แผนปฏิบัติอะไรที่ใกล้เคียงกับพระประสงค์ของพระเจ้า?”
- กิจกรรมไม่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่ม ไม่ซำก็ถูกละเลยถ้าพบว่าทำยาก เมื่อเริ่มกิจกรรมแล้วไม่สำเร็จ กลุ่มก็จะทิ้งโครงการนั้น

ข. แบบแผนการแก้ปัญหา

แบบแผนการแก้ปัญหานี้ จะช่วยเลี่ยงอุปสรรคในกระบวนการวางแผน

- ปัญหาซึ่งเราจะใช้เป็นตัวอย่างในที่นี้คือ “มีหลายคนกำลังทนทุกข์ด้วยโรคเอดส์ในจังหวัดนี้”
- อ่านขั้นตอนทั้งหมด (ดูหน้า 4) ในกลุ่มใหญ่โดยยังไม่ต้องอภิปรายในขั้นนี้

ในขั้นตอนที่หนึ่งเราต้องแยกปัญหาออกเป็นส่วนๆ และพิจารณาแต่ละส่วนย่อยๆ นั้นเราต้อง “ระบุปัญหาให้เป็นวัตถุประสงค์ชัดเจนที่ปฏิบัติได้”

ตัวอย่างการดำเนินการจากส่วนที่เป็นตัวปัญหาเข้าไปสู่การทำให้เป็นวัตถุประสงค์ชัดเจนที่ปฏิบัติได้ กระทำดังต่อไปนี้

เนื้อหาของปัญหา “มีหลายคนทนทุกข์ด้วยโรคเอดส์ในจังหวัดนี้”

ทำให้เป็นวัตถุประสงค์ที่เป็นรูปธรรม แสดงความเมตตากรุณาต่อบุคคลที่กำลังทนทุกข์ด้วยโรคเอดส์ในละแวกบ้านของเรา

แบบฝึกหัด

การฝึกปฏิบัติทำ “วัตถุประสงค์ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน”

ให้แบ่งกลุ่มย่อยจำนวน 2/3 คน

แต่ละกลุ่มได้รับมอบปัญหาที่ “ใหญ่” กลุ่มละ 1 ปัญหาจากตารางข้างล่างนี้

*จัดทำปัญหาให้เป็นวัตถุประสงค์เล็กๆ ที่เป็นรูปธรรมลงในช่องที่ได้กำหนดไว้

*ใช้เวลาดำเนินการ 7 นาที แล้วนำเข้ามารายงานในกลุ่มรวม

ปัญหา	วัตถุประสงค์
ตัวอย่าง มีหลายคนกำลังทนทุกข์ด้วยโรคเอดส์ในจังหวัดนี้	แสดงความเมตตากรุณาต่อบุคคลที่กำลังทนทุกข์ด้วยโรคเอดส์ในละแวกบ้านของเรา
เยาวชนหลายคนตกงาน
คนงานอพยพหลายคนในเขตวัดของเราถูกไล่เลย
ผู้คนจำนวนมากไม่มาวัดร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณแต่ไปร่วมกิจกรรมกับคริสตจักรนิกายอื่น

บทเสริม

ตัวอย่างวัตถุประสงค์ที่เป็นรูปธรรม

- จัดหางานให้กับเยาวชนจำนวน 3 คนในเขตวัดหรือหมู่บ้านของเราในช่วง 12 เดือนข้างหน้า
- จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้กับคนงานอพยพในเขตวัดของเรา
- จัดสำรวจว่าทำไมผู้คนไม่มาเข้าวัดของเรา แต่ไปร่วมกับนิกายอื่นๆ

2. ฝึกปฏิบัติ ในขั้นตอนที่ 2

2	เสนอทางเลือกหลาย ๆ ด้าน ให้ระดมพลังสมอง ทุกคนสามารถเสนอแนะทางเลือกหลาย ๆ ด้าน แต่ยังไม่มีการอภิปรายออกความเห็นกันในขั้นตอนนี้
----------	---

ตัวอย่าง

ชุมชนคริสตชนย่อยของเรา ได้กำหนด “วัตถุประสงค์ที่เป็นรูปธรรม” ว่า **แสดงความเมตตากรุณาต่อบุคคลที่กำลังทนทุกข์ด้วยโรคเอดส์ในละแวกบ้านของเรา**

ผู้นำกลุ่มเชิญสมาชิกทุกคนให้เสนอแนะ มีความคิดเห็นหลายอย่าง เขียนข้อเสนอขึ้นบนกระดาษหรือกระดาษแผ่นใหญ่ โดยไม่มีการอภิปรายหรือออกความเห็นในขั้นนี้ อาทิ

- ให้เราเขียนเรื่องโรคเอดส์ลงในสารวัด และขอร้องให้มีการภาวนาให้กับผู้ป่วย
- ให้เชิญผู้ป่วยเอดส์บางคนมาแบ่งปันชีวิตกับเรา ในการประชุมชุมชนคริสตชนย่อย
- ไปเยี่ยมผู้ป่วยเอดส์ และเสนอตัวช่วยเหลือ
- จัดงานเลี้ยงคริสตมาสให้ผู้ป่วยเอดส์ทุกคนในวัดของเรา
- ให้เขียนบัตรอวยพรวันพระคริสตสมภพถึงผู้ป่วยเอดส์ทุกคนและนำของขวัญเล็กๆ น้อยๆ ไปให้เขา